

Dwa lata w Mieście Literatury UNESCO

2015-10-21

Mijają dwa pełne lata od dnia, w którym Kraków został pierwszym słowiańskim i drugim nieanglojęzycznym Miastem Literatury UNESCO. Drugą rocznicę przyznania tego prestiżowego tytułu obchodzimy po raz kolejny w samym środku wielkiego literackiego święta, jakim jest Festiwal Conrada. Jesteśmy szczęśliwi i dumni, a przede wszystkim wciąż mocno skoncentrowani na dalszej pracy w mieście, które jest kolebką literackiej polszczyzny, z którym związani są najważniejsi polscy pisarze, gdzie przez wieki krzyżowały się najważniejsze prądy intelektualne kolejnych epok. Rozpiera nas energia i chęć ciągłego poszerzania znaczenia tego, czym może być miasto żyjące literaturą!

Obecność Krakowa w Sieci Miast Kreatywnych UNESCO to nie tylko potwierdzenie znaczenia naszego miasta dla światowej kultury, zaszczyt współpracy z innymi miastami uhonorowanymi tym mianem – min. Edynburgiem, Heidelbergiem, Pragą i Melbourne, oraz kierowania komitetem sterującym proces aplikacji nowych miast członkowskich. To także istotne zobowiązanie dla miasta i ogromna szansa rozwoju dla wszystkich, którzy żyją z tworzenia, projektowania, ilustrowania, wydawania, przekładania i upowszechniania literatury, słowem – całego sektora kreatywnego Krakowa związanego z książkami i czytelnictwem.

Literackie festiwale Krakowa stale umacniają swoje oddziaływanie w kraju i za granicą. Już po raz siódmy powitaliśmy w naszym mieście 150 gości uczestniczących w niemal 100 spotkaniach tegorocznego Festiwalu Conrada. Festiwal w połączeniu z Międzynarodowymi Targami to największe literackie wydarzenie Polski i Europy Środkowej, które gromadzi łącznie prawie 100 tys. odbiorców! Tłumy czytelników zgromadziły nie tylko spotkania z tegoroczną noblistką – Swietlaną Aleksijewicz, ale i najbardziej uznanymi pisarzami polskimi – Olgą Tokarczuk i Wiesławem Myśliwskim. Hasło tegorocznego festiwalu – „Pod prąd” – wskazuje jednak, że w tym roku chcemy też zgłębiać nieoczywiste obszary na mapie krajowej i światowej literatury. Ciekawym elementem programu jest przegląd literatury litewskiej, a festiwal zwieńczy premierowa Gala Nagrody Conrada – pierwszego polskiego wyróżnienia literackiego przyznawanego debiutującemu pisarzowi.

Rok 2015 to także kolejna odsłona Festiwalu Miłosza, organizowanego od tego roku w ścisłej współpracy z Festiwalem Literatury dla Dzieci. Spotkania z żywą poezją zapewniło wyjątkowe grono dwudziestu gości z Polski i z zagranicy, a ogromnym zainteresowaniem cieszyły się czytanki, gry miejskie, warsztaty, wystawy i koncerty skierowane dla najmłodszych. W ramach festiwalu publiczność spotkała się między innymi ze zdobywcą National Book Award – Robertem Hassem i Ruth Padel, pra- prawnuczką Karola Darwina, poetką, dziennikarką i działaczką na rzecz praw zwierząt.

Dwa lata w Sieci Miast Kreatywnych udowodniły, że nowe technologie są ważną, komplementarną wobec tradycyjnej formą istnienia czytelnictwa i literatury. Ogromne zainteresowanie Czytaj KRK!, wielką bezpłatną wypożyczalnią e-booków na przystankach komunikacji miejskiej, sprawiło, że w tym roku projekt ewoluował i jako Czytaj PL! objął zasięgiem nie tylko Kraków, ale także pozostałe pięć największych miast w Polsce.

W roku 2015 ruszył pierwszy kurs kreatywnego pisania pod patronatem Miasta Literatury UNESCO. 15 uczestników z całej Polski, wybranych na podstawie przesłanych próbek tekstu poznawało podczas weekendowych spotkań tajniki warsztatu pisarskiego pod okiem wybitnych polskich autorów i ekspertów z branży wydawniczej.

**Magiczny
Kraków**

Kraków jest aktywnym uczestnikiem debaty o prawach człowieka i znaczeniu literatury w zmieniającym się świecie. Gościmy w tym roku szóstego już gościa programu ICORN, zainicjowanego z inicjatywy Salmana Rushdiego, którego stypendystką była m.in. Swietłana Aleksijewicz. Sieć, do której od 2011 należy Kraków, a od niedawna także Wrocław, daje schronienie pisarzom prześladowanym ze względów światopoglądowych we własnych krajach. W ubiegłym roku na stypendium ICORN przebywał białoruski filolog, tłumacz, pisarz i krytyk, Lawon Barszczeuski, a tym roku naszą stypendystką jest Aslı Erdoğan – turecka publicystka, pisarka, działaczka praw człowieka, którą francuskie czasopismo „Lire” umieściło na liście 50 pisarzy przyszłości.

Bezustannie rozwijamy program działań całorocznych. Co miesiąc odbywają się literackie spacer, w ramach których podążaliśmy jak dotąd szlakiem krakowskich poetów, zwiedzaliśmy literacką Nową Hutę na rowerach i zakątki Krakowa obecne w kryminałach. Każdego dnia mieszkańcy Krakowa i turyści spotykają się również na Krakowskich Plantach, gdzie ponad sto literackich ławek z kodami QR dokumentuje najważniejsze przeszłe i teraźniejsze postaci krakowskiego życia literackiego. To jednak nie koniec – kalendarium akcji Drugie Życie Książki w tym roku także pęka w szwach. Przynajmniej raz w miesiącu zachęcamy mieszkańców do bezpłatnej wymiany książek, nie tylko podczas standardowych edycji akcji, ale również w ramach edycji specjalnych, między innymi podczas festiwalu kulinarnego Najedzeni Fest!, Europejskiego Dnia Języków czy Targów Książki.

To był wyjątkowy i intensywny czas. Pełni entuzjazmu wkraczamy w nowy rok, który, mamy nadzieję, będzie jeszcze lepszy - pełen wyjątkowych spotkań, fascynujących przeżyć i wymiany doświadczeń.